

Краматорська загальноосвітня школа – інтернат I – II ступенів № 3

**Урок навчання грамоти з елементами
інтерактивних форм і методів для 1 класу:**

«Звуки [р], [р']».

Позначення їх буквами «Р», «р»».

Підготувала та провела:
вчитель школи – інтернату № 3
Кулик Інна Валеріївна

Звук [р], [р']. Позначення його буквами «Р», «р».

Мета:

- ознайомити учнів з новою буквою «Р», «р» («ер») та її звуковими значеннями та артикуляцією;
- вчити учнів правильно вимовляти звуки [р], [р'] та виділяти його з різних позицій у словах, позначати його друкованою літерою;
- вчити читати нову букву в складах, словах, реченнях;
- удосконалювати навички звукового аналізу слів;
- розвивати зв'язне мовлення, пам'ять, уяву, мислення учнів;
- виробляти навички читання складами;
- збагачувати словниковий запас учнів;
- виховувати дбайливе ставлення до рослин.

Обладнання: макет потяга «Весела абетка», фішки для звукових моделей (вчитель і учні), демонстраційні картки з друкованими літерами, променеподібна таблиця, складова таблиця (8 шт.), предметні малюнки, обличчя для методу «Мімікрічі», «чарівна квітка».

Хід уроку:

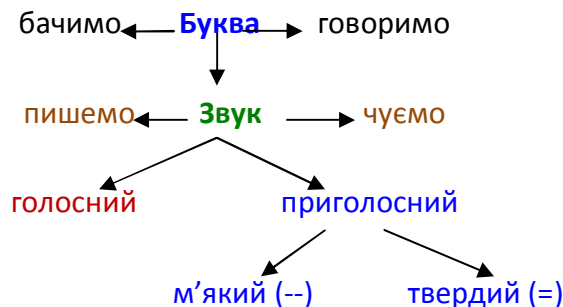
I. Організація початку уроку.

*Вже дзвінок нам дав сигнал,
Працювати час настав.
Тож і ми часу не гаймо,
Працювати починаймо.*

- Подивіться, чи всі готові до уроку читання? У всіх на парті є «Букварик», фішки, малюнки обличчя, олівці.

II. Актуалізація опорних знань.

1. Повторення вивчених букв і звуків. ЛОС. (Логічно – опорна схема).

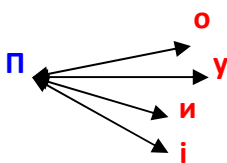

(Так як учні не вивчили всі букви, то слід замінити слова малюнками: бачимо – око, говоримо – рот з висловом, пишемо – рука з ручкою, чуємо – вухо)

2. Гра «Жива картинка».

Вчитель показує вивчену букву, один з учнів називає звук і зображає собою букву.

3. Читання променеподібної таблиці.

4. Читання слів, речень надрукованих на дошці.

коса   Павло   сливи

липа   Оксана   півник

Панас писав.   Поліна співала.

- Чому слова у другому стовпчику написані з великої букви?

III. Фізкультхвилинка 1.

IV. Вивчення нового матеріалу.

- Відгадайте загадку і ви дізнаєтесь, хто приніс нам новий звук і букву.

1. Виділення звука [р] зі слова – відгадки.

Я на сонце дуже схожа: золотиста, ніжна, гожа.

Рано – вранці розквітаю, пелюстками всіх вітаю.

Відгадати вам не важко, що за квітка я - ... (РОМАШКА). *Вчитель вивішує малюнок ромашки.*

2. «Мозковий штурм».

- Що ви знаєте про рослини? – Які бувають рослини? (Лікарські, декоративні, польові). Ромашка яка рослина? – Що нею лікують? – Які ще лікарські рослини ви знаєте? - Як треба ставитися до рослин? – Чому?

3. Виділення слів зі звуком [р], [р'].

Ромашки рвати ми ходили над річкою в рясній траві.

І раптом равлика зустріли із ріжками на голові.

4. Послідовне називання звуків у словах «равлик», «річка». *(Вчитель вивішує малюнки равлика і річки).*

5. Артикуляція звуків [р], [р'], віднесення їх до приголосних.

6. Самостійна робота. Викладання звукових моделей слів равлик, річка.

7. Ознайомлення з буквами «Р», «р», їх алфавітною назвою. Аналіз графічної форми букв.

8. Метод «Мікрофон».

- На що схожа буква «Р»? *(Право на відповідь має учень, в руках якого є уявний мікрофон).*

9. Вивчення вірша напам'ять.

Виліз равлик на стеблину,

Зупинився і замер.

На собі несе хатину,

А вона – як буква «Р».

10. Робота з чистомовкою.

Ра-ра-ра – багато у бобра добра.

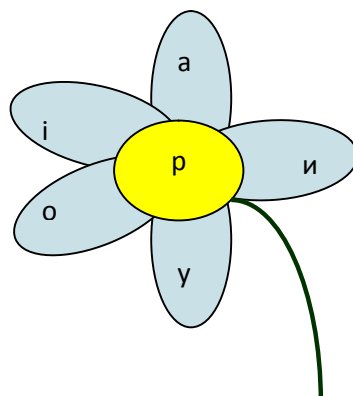
Ру-ру-ру – шкода бобру

Ро-ро-ро – своє добро

Рі-рі-рі – віддати дітворі.

Ри-ри-ри – ось такі бобри!

11. Утворення та читання складів за чарівною квіткою.

V. Фізкультхвилинка 2.

VI. Закріплення вивченого матеріалу.

1. Робота в парах. Читання складової таблиці.

	в	к	л	м	н	п	с
а	ва	ка	ла	ма	на	па	са
о	во	ко	ло	мо	но	по	со
у	ву	ку	лу	му	ну	пу	су
и	ви	ки	ли	ми	ни	пи	си
і	ві	кі	лі	мі	ні	пі	сі

2. Оцінювання читання. **Метод «Мімікрічі».** (Учні виставляють оцінки своїм сусідам по парті за допомогою облич: обличчя, що посміхається – молодець, сердите – погано, звичайне – не дуже добре).

3. Робота з «Букварем».

- Словниково – логічні вправи. Утворення і читання слів із запропонованих складів.
- Читання слів у колонках. Порівняння їх у парах.
- **Робота над скоромовкою.**
- Читання слова «скоромовка», пояснення його значення.
- Читання скоромовки. (вчителем, мовчки, хором, вибірково)
- Гра – змагання на швидше читання і промовляння скоромовки.

VII. Підсумок уроку.

1. Дати відповіді.

- Яку букву принесла нам ромашка?
- Які звуки вона позначає?
- Які ці звуки за звучанням?

2. Метод «Рефлексія».

- Я, ..., знаю ... .
- Я, ..., вмію, ...
- Я, ..., ціную, ...

3. Метод «Мімікрічі».

Дати оцінку нашому уроку: якщо сподобався урок – малюнок обличчя, що посміхається; якщо ні – сердите; якщо не дуже сподобався – малюнок звичайного обличчя.

- Дякую всім вам за роботу на уроці! Ви всі дуже добре працювали!